

Stará Ves nad Ondřejnicí,
příspěvková organizace

Erasmus+

Book 4

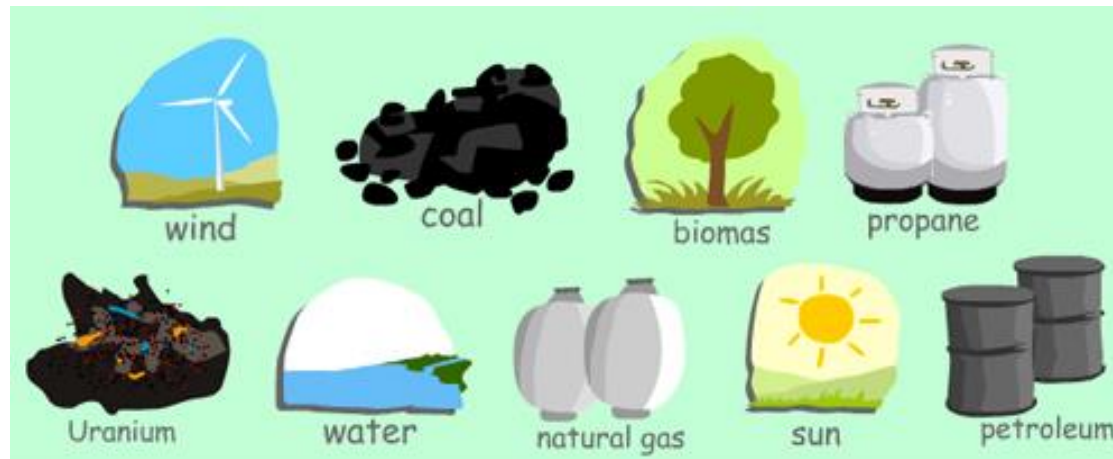
Obnovitelné zdroje energie

- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
- nemohou být klasifikovány
- žádný z výše uvedených

2. Které z následujících nepopisuje energie z obnovitelných zdrojů?

- a. něco co je čisté a volné
- b. něco co může být rychle napodobeno
- c. něco co neznečišťuje
- d. něco co vyčerpává

3. Zaškrtněte obnovitelné zdroje energie.

4. Je fosilní palivo obnovitelné?

- a. ano, může být znovu vyrobeno
- b. ne kvůli konstantě využití mizí (je pryč), spotřebuje se zcela, nemůže být znovu použito

5. Víte, jaké jsou obnovitelné zdroje energie? (zakroužkuj správnou odpověď)

- a) sluneční
- b) větrná
- c) vodní

- a) elektřina
- b) voda
- c) mléko

7. Doplňte: _____ pochází z rostlin a zvířat.

- a) vítr
- b) zkameněliny
- c) elektřina

8. Doplňte: Větrná elektrárna je _____ zdrojem energie.

- a) čistým
- b) špinavým
- c) studeným

9. Poznáš podle obrázku, o jakou elektrárnu se jedná?

- a) jaderná
- b) větrná
- c) vodní

10. Jaderná elektrárna využívá energii:

- a) z větru
- b) z jádra uranu
- c) ze Slunce

- Má agresivní dopad na životní prostředí
- Nikdy nedojdou

2. **Jaké jsou výhody obnovitelných zdrojů energie oproti neobnovitelným?** (zakroužkujte špatnou odpověď)

- Obnovitelná energie neznečišťuje ovzduší
- Je konečné

3. **Co je větrná elektrárna?**

---

4. **Máte nějakou elektrárnu ve svém okolí, která využívá obnovitelné zdroje energie?**

- Ano
- Ne
- Nevím

5. **Která z těchto forem energie je nejběžnější v přírodě?**

- sluneční energie
- jaderná energie
- větrná
- vodní

6. **Spojte:**

vodní elektrárna

sopka, gejzír

větrné hospodářství

slunce

fotovoltaické články

voda

bionafta

vítr

geotermální energie

biomasy

7. **Stav využití obnovitelných zdrojů energie v naší zemi je...**

- špatný
- většinou neuspokojivé
- většinou uspokojivé

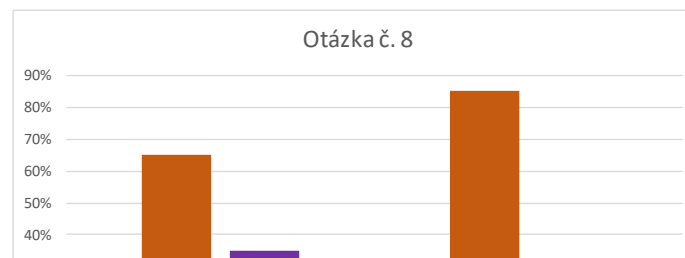
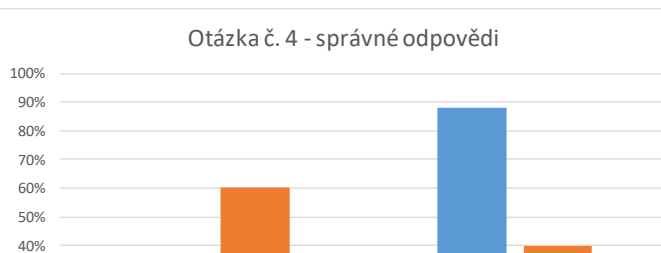
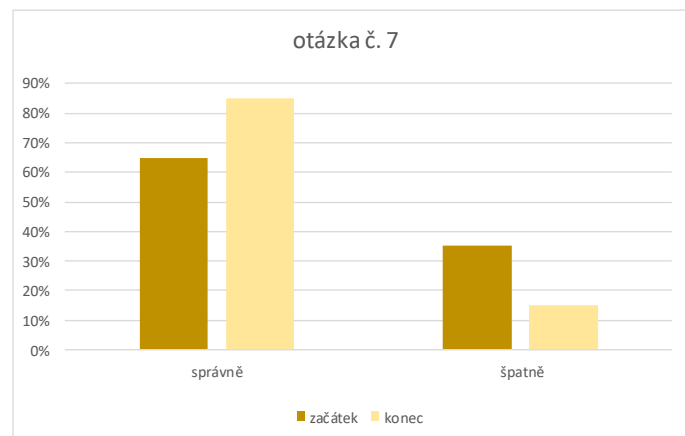
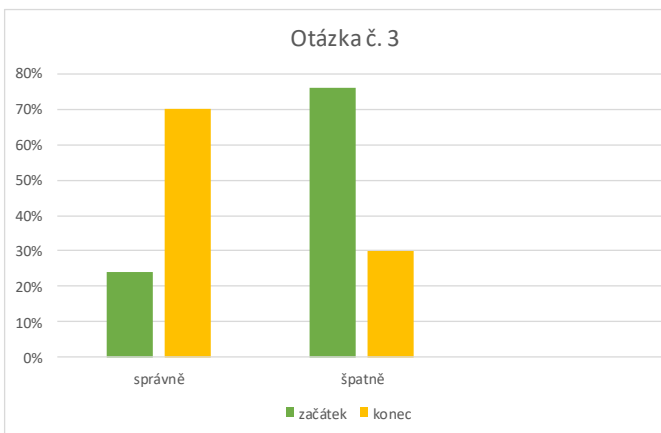
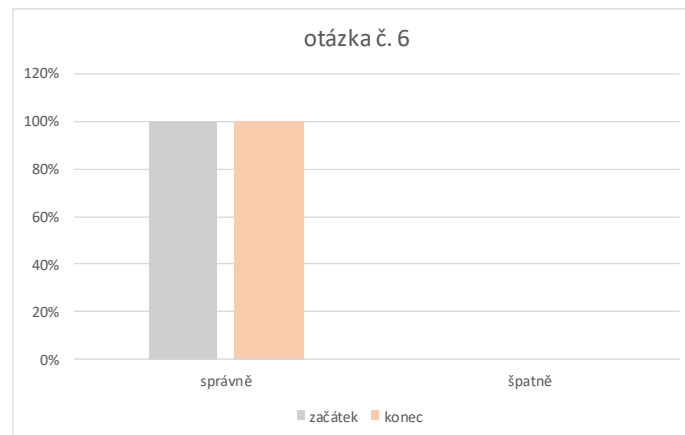
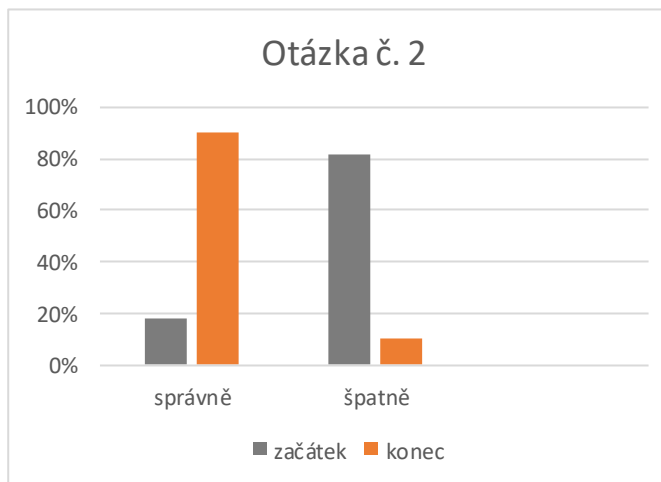
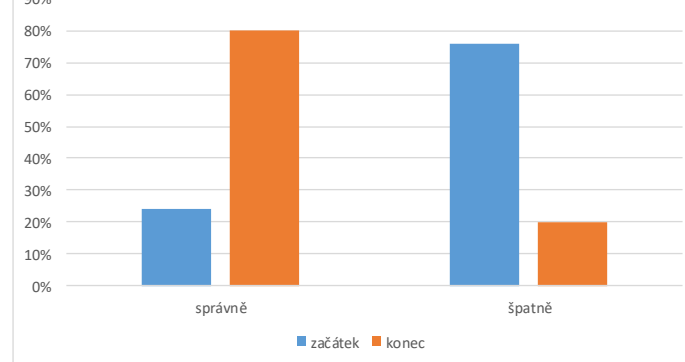
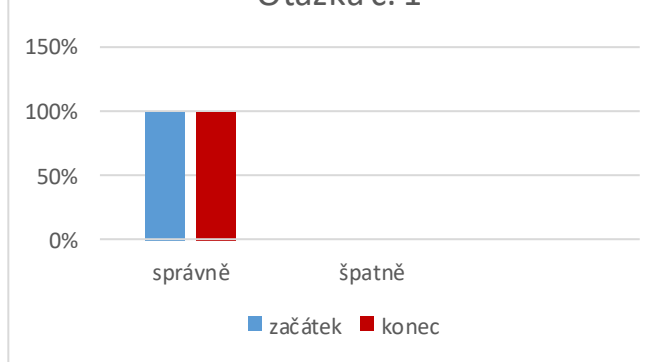

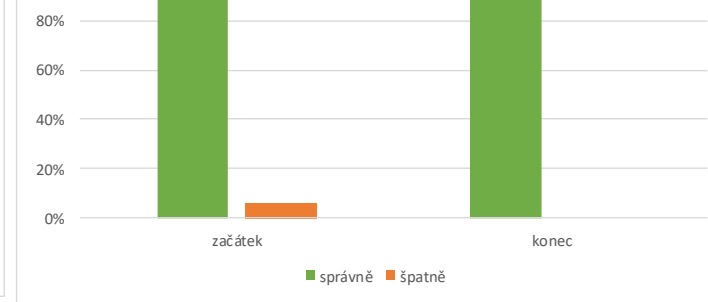
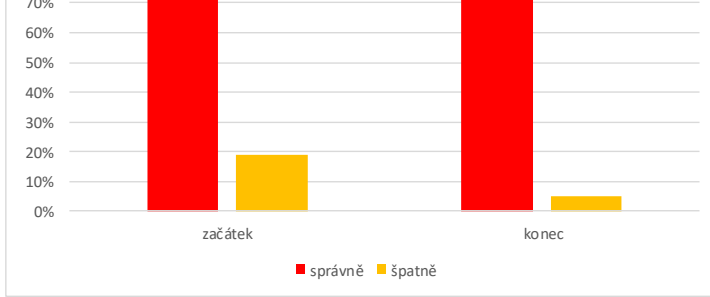
9. Podle obrázku urči, jaký zdroj tohoto zařízení je třeba k výrobě energie (který zdroj je potřeba ...)

- a) vítr
- b) slunce
- c) energie ze Země

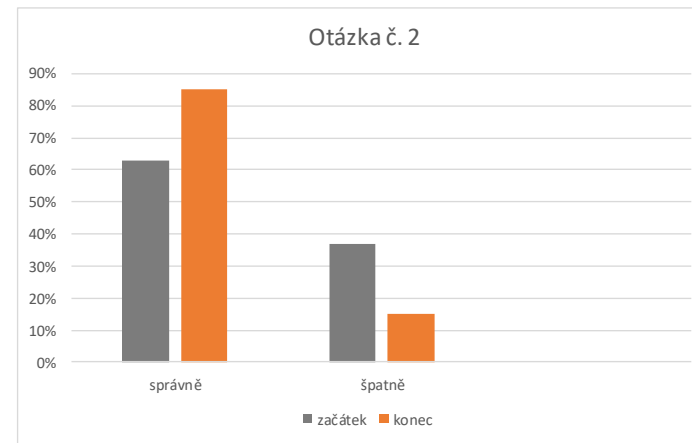
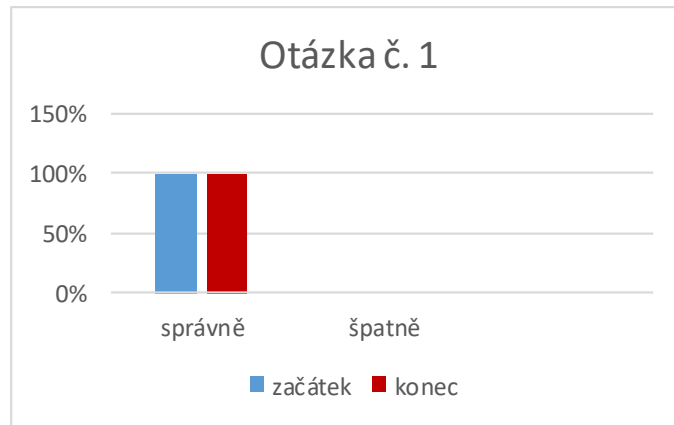
10. Proč je obnovitelná energie efektivnější než klasická? (zakroužkuj špatnou odpověď)

- a) Obnovitelná energie neznečišťuje ovzduší
- b) Energie z obnovitelných zdrojů nemá agresivní dopad na životní prostředí
- c) Obnovitelná energie je konečná a omezená

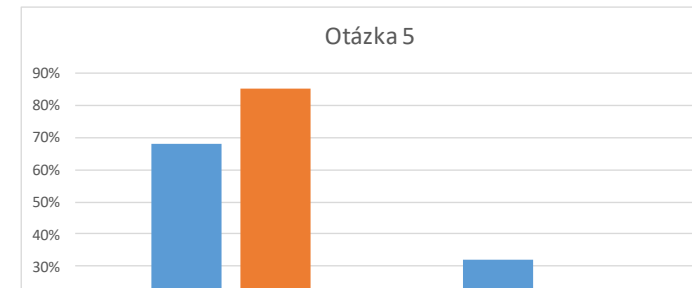
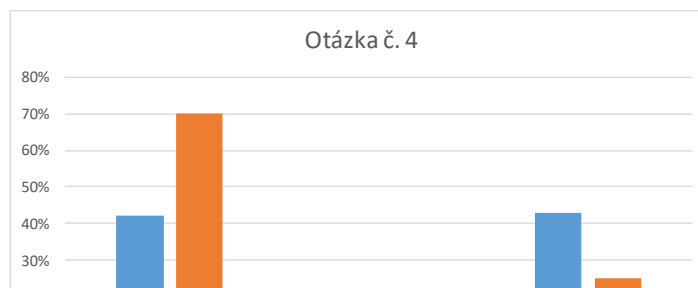

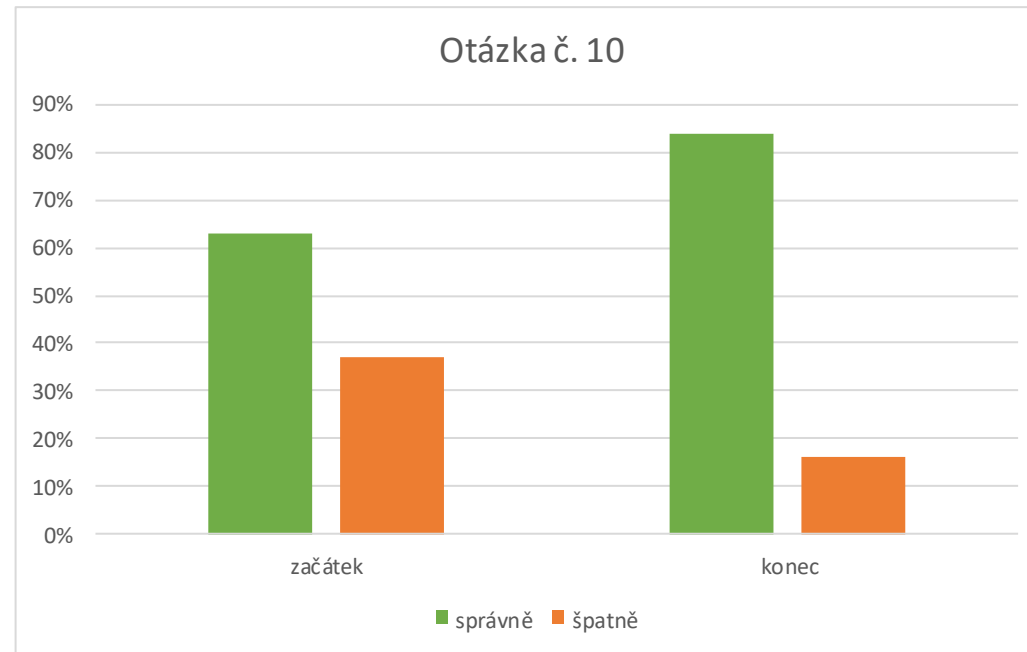
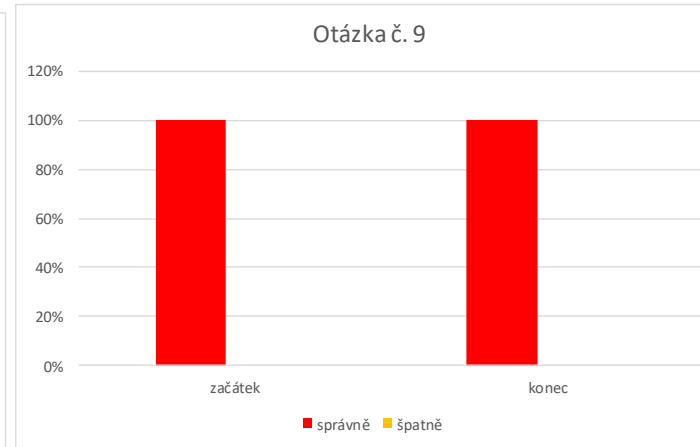
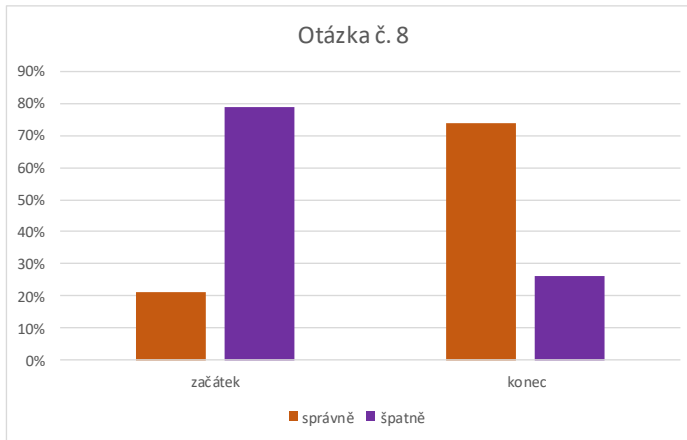
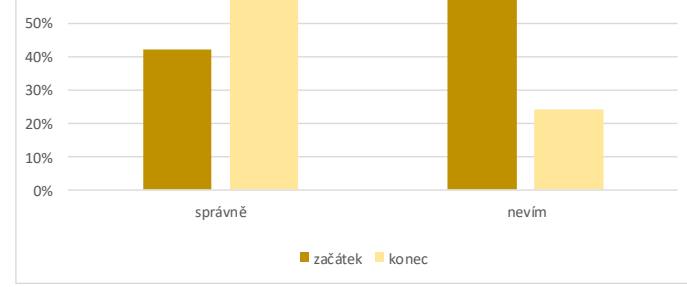
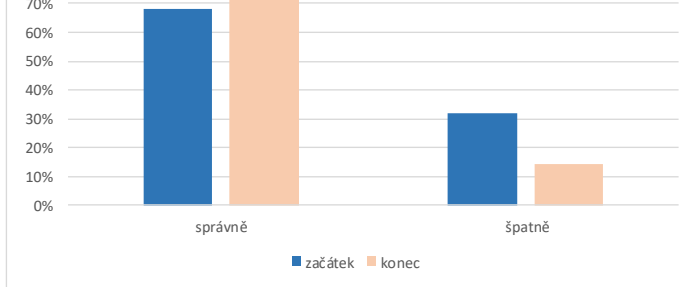

Results - secondary level

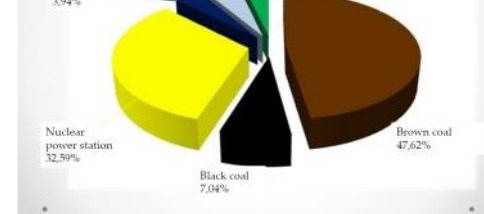
Otázka č. 3 - odpověď znalo 73 % dětí.

v sousedství.

Jedna skupinka si připravila prezentaci obecně o obnovitelných zdrojích energie a připomněla tak spolužákům, co mezi tyto zdroje patří a jak jsou využívány v České republice.

Další čtyři skupinky si rozdělily moravské kraje. Zhotovily mapy elektráren v krajích a tabulky s přehledem elektráren a seřazením podle jejich výkonu. V hodině zeměpisu každá skupinka představila svou práci a žáci

Větrná energie

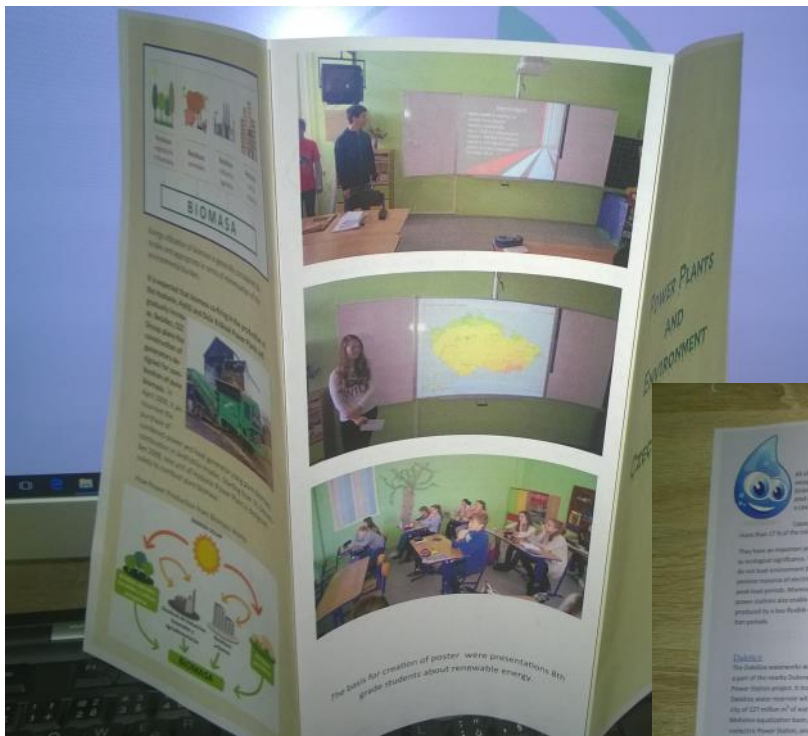
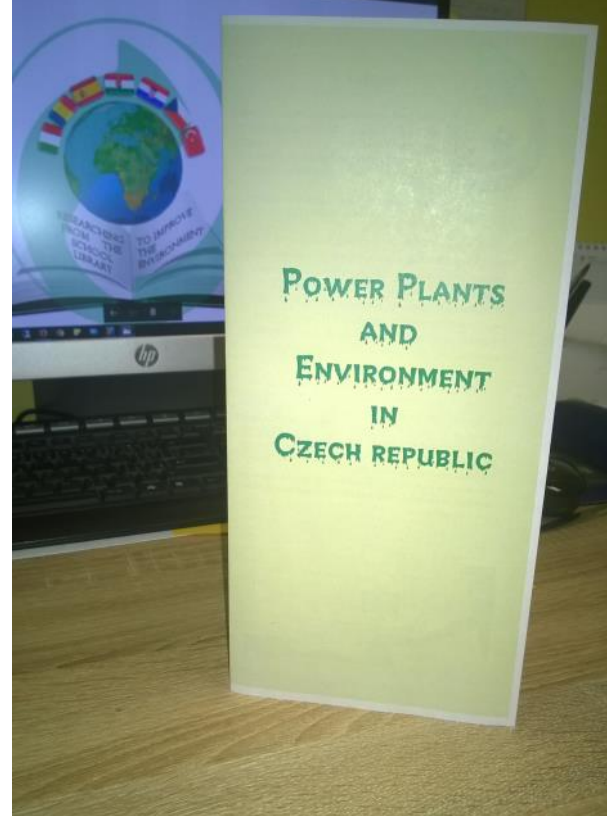
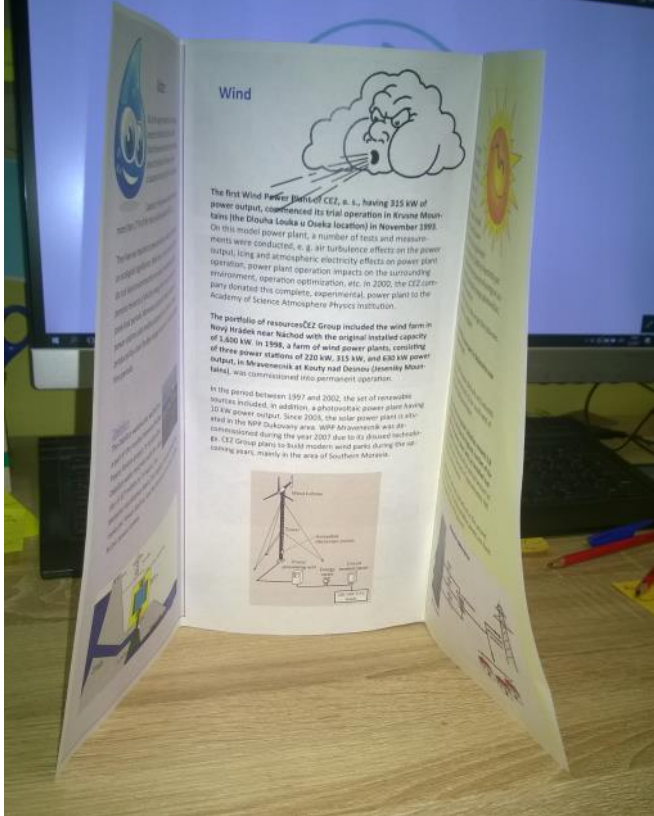
Výhody X Nevýhody

Výhody

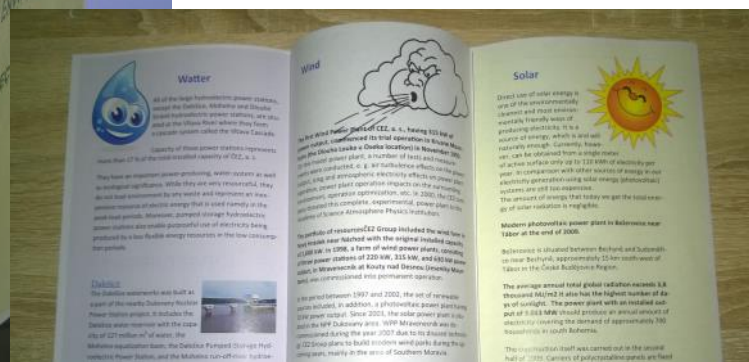
- Obnovitelný nevyčerpatelný zdroj
- Během výroby nejsou produkovány žádné škodlivé emise (SO_2 , CO_2 , NO_x , popel)
- napájení ve špatně dostupných místech – hory
- Málo zatěžuje životní prostředí

Nevýhody

- Vysoká hlučnost
- Velké investiční náklady
- Výstavba na místech s optimálními větrnými podmínkami
- nestabilní zdroj

Základem pro tvorbu plakátu „Obnovitelné zdroje energie v ČR“ byly prezentace žáků 8. třídy v hodinách fyziky o konkrétních obnovitelných zdrojích ener-

Energetické využití biomasy je považováno všeobecně za žádoucí a z hlediska minimalizace ekologické zátěže za vhodné.

Předpokládá se, že postupně dojde k ještě širšímu uplatnění spalování biomasy při výrobě v elektrárnách Hodonín, Poříčí a dvůr Králové. V současné době se spaluje v těchto provozech převážně biomasa ve formě dřevní štěpky a v menší míře pak ve formě pelet.

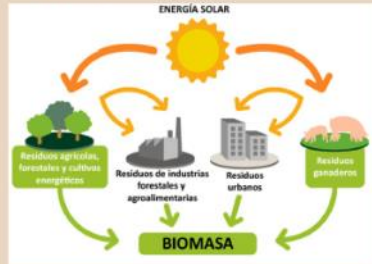
Kromě toho Česká republika plánuje výstavbu generátorů určených pro spalování čisté biomasy.

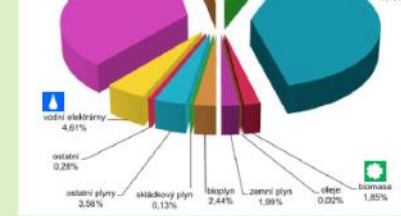
Další elektrárna vzniká v Jindřichově Hradci, přebudováním standardních kotlů na biomasoný kotel a ve strojovně byla instalována nová odběrová turbína s kondenzací.

Od 31. prosince 2009 je elektrárna Hodonín určena výhradně pro spalování čisté biomasy.

Jak pracuje elektrárna na biomasu

Základem pro vytvoření plakátu byly prezentace žáků 8. třídy o obnovitelných zdrojích energie.

OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE V ČESKÉ REPUBLICE

Voda

Všechny velké vodní elektrárny, s výjimkou Dalešic, Mohelna a Dlouhých Strání, jsou situovány na toku Vltavy, kde tvoří kaskádový systém – vltavskou kaskádu.

Z hlediska všech obnovitelných zdrojů mají vodní elektrárny na výrobě elektrické energie největší podíl.

I když v ČR nejsou přírodní poměry pro budování velkých vodních energetických děl ideální, hrají v rámci obnovitelných zdrojů u nás vodní elektrárny prim. Naše toky nemají potřebný spád ani dostatečné množství vody. Proto je podíl výroby elektrické energie ve vodních elektrárnách na celkové výrobě v ČR poměrně nízký. Významným posláním vodních elektráren v ČR je však sloužit jako doplňkový zdroj výroby elektrické energie a využívat především své schopnosti rychlého najezení na velký výkon a tedy operativního vyrovnání okamžité energetické bilance v elektrizační soustavě ČR.

Dalešice

Vodní dílo Dalešice bylo vybudováno v souvislosti s výstavbou blízké Jaderné elektrárny Dukovany. Součástí vodního díla jsou nádrží v Dalešicích s objemem 127 mil. m³, vyrovnávací nádrží Mohelno, přečerpávací elektrárna Dalešice a průtočná vodní elektrárna Mohelno.

Větr

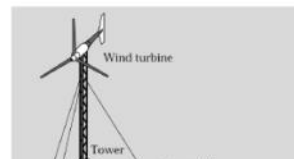
První větrná elektrárna byla uvedena do provozu v listopadu 1993 (výkon 315 kW) v Dlouhé Louce nad Osekem u Litvínova v Krušných horách.

Tato demonstrační elektrárna (typ EWT 315 kW) sloužila především k řadě zkoušek a měření v podmínkách dané nadmořské výšky (870 m n. m.).

Portfolio České republiky zahrnovalo větrné farmy v Novém Hrádku u Náchoda s plánovaným výkonem 1600 kW. V roce 1998 byly uvedeny do provozu dva trvalé provozu větrné elektrárny, skládající se ze tří elektráren o 220 kW, 315 kW a 630 kW výkonu, v lokalitě Mravenčnick v Koutech nad Desnou (Jeseníky).

V období mezi lety 1997 a 2002 zahrnovala sada obnovitelných zdrojů i fotovoltaickou elektrárnu s výkonem 10 kW. Větrná elektrárna v lokalitě Mravenčnick byla rozebrána v průběhu roku 2007 vzhledem ke své nepoužívané technologii.

Česká republika plánuje postavit moderní větrné parky během nadcházejících let, zejména v oblasti jižní Moravy.

Slunce

Přímé využití energie slunečního záření patří z hlediska ochrany životního prostředí k nečistším a nejšetřejším způsobům výroby elektriny. Jde o energetický zdroj, kterého je a dlouho bude v přírodě dostatek. V současné době však lze získat z jednoho metru aktivní plochy maximálně pouze 110 kWh elektrické energie za rok. Ve srovnání s ostatními zdroji energie je u nás výroba elektriny s využitím slunečních energetických (fotovoltaických) systémů stále ještě příliš drahá.

Množství energie, které dnes získáváme z celkové energie slunečního záření, je zanedbatelné.

Koncem roku 2009 byly zprovozněny moderní fotovoltaické elektrárny v Bežovicích u Tábora.

Bežovice leží mezi Bečyní a Sudoměřicemi u Bečyně, zhruba 15 km jihozápadně od Tábora na území Českobudějovického kraje. Jde o jednu z oblastí s příznivými podmínkami pro výrobu elektriny ze slunečního záření.

Průměrný roční úhrn globálního záření zde dosahuje až 3,8 tisíce MJ/m². Elektrárna o instalovaném výkonu 3,013 MW ročně vyrobí množství elektriny pokrývající spotřebu více než 700 domácností na jihu Čech.

Samotná výstavba probíhala v druhé polovině roku 2009. Na nosné plochy zaražené do země jsou připevněny nosiče, které tvoří podklad pro vlastní polykryсталické fotovoltaické panely.

Sluneční elektrárna

Jeseníky, máme vodní přečerpávací elektrárnu Dlouhé Stráně. Tato elektrárna má za úkol čerpat vodu z dolní nádrže do horní nádrže a opačně a vyrábět elektrickou energii pomocí turbíny.

V roce 2005 se zařadila tato elektrárna mezi nejvýznamnější české památky.

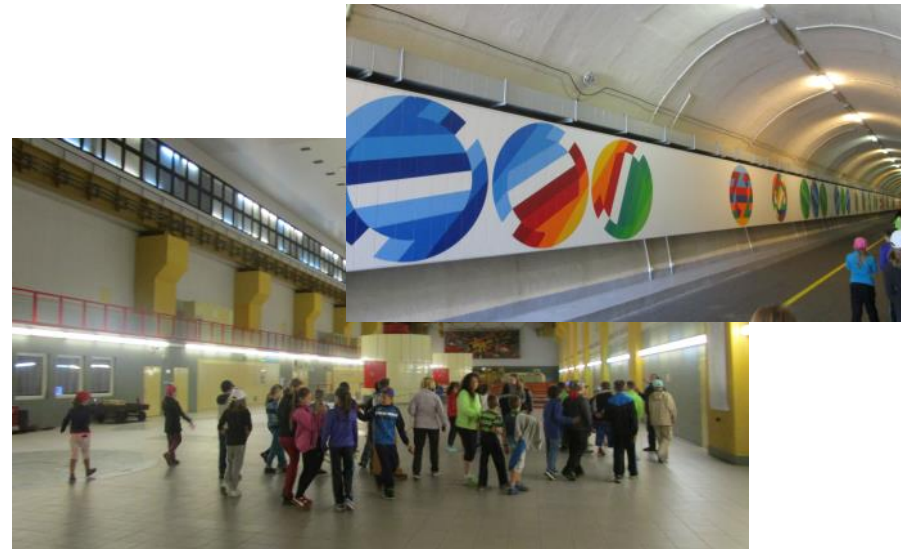

Od roku 2010 je horní nádrž přístupná i 6-sedačkovou lanovkou, která končí 4,5km pod horní nádrží, můžete pokračovat pěšky nebo minibusem.

osmdesátých let však byla z rozhodnutí centrálních orgánů převedena do útlumového programu. V roce 1985 došlo k modernizaci projektu a po roce 1989 bylo rozhodnuto stavbu dokončit. **Do provozu byla elektrárna uvedena v roce 1996.**

Na podzim jsme využili hezkého počasí a se dvěma třídami jsme tuto elektrárnu navštívili. Nejdříve jsme shlédli výklad a přípravnou prezentaci ve vzdělávací místnosti, pak jsme zašli do centra provozu a konečně se vydali naším autobusem k horní nádrži. Vyhlídka byla nádherná. Po cestě zpět jsme se kochali přírodou kolem a dojeli jsme k dolní nádrži.

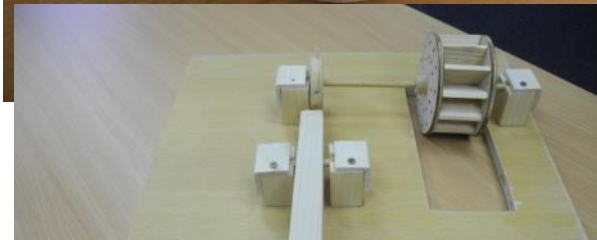
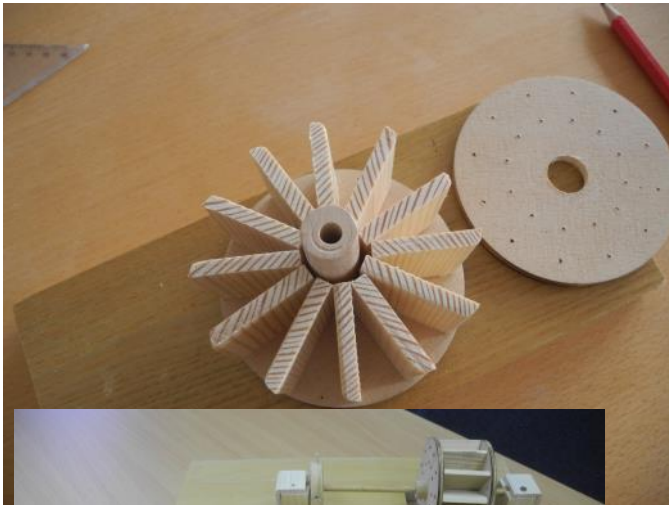
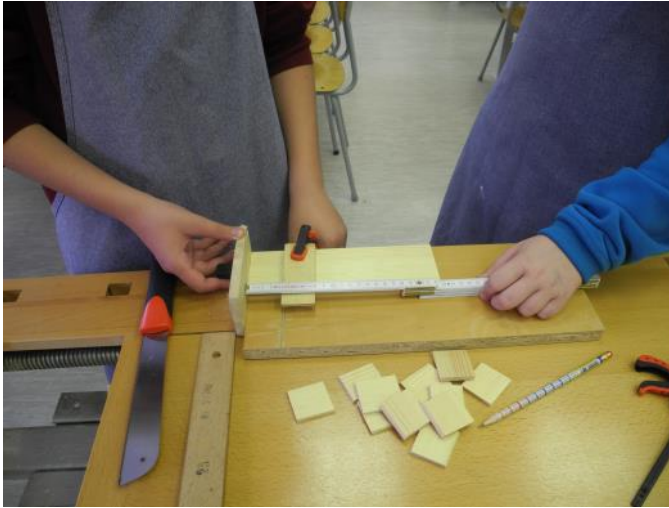
Slovo hamr bylo spojováno s výrobou a zpracováním železa. Je to název jak pro budovu, tak i kovací stroj, který dnes nazýváme kruhoběžným padacím bucharem. Tyto budovy byly stavěny blízko hutí, které zpracovávaly železo. Byly to vlastně velké strojní kovárny.

Jednalo se vlastně o velké kladivo upevněné na dřevěné páce. Zadní konec páky byl stlačován dolů kolíky usazenými v otáčející se hřídeli vodního kola. Tím došlo ke zdvižení kladiva. Dalším otočením kola se kolík z páky vysmekl a kladivo dopadalo dolů. Když byla páka zajištěna v horní poloze, kolo se otáčelo dál a pohánělo například měchy výhně.

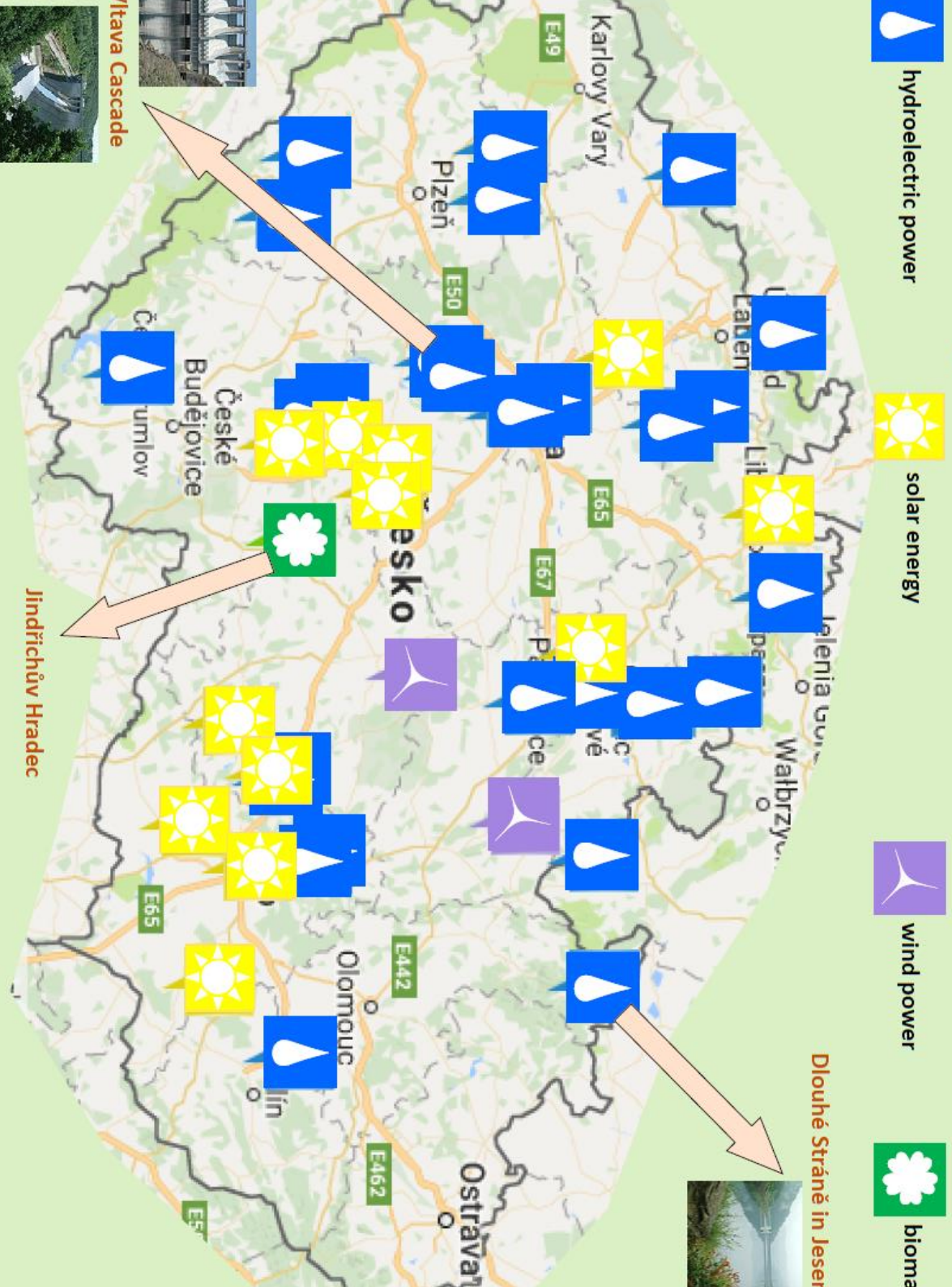
Práce našich žáků

Map of Power Plants in Czech republic

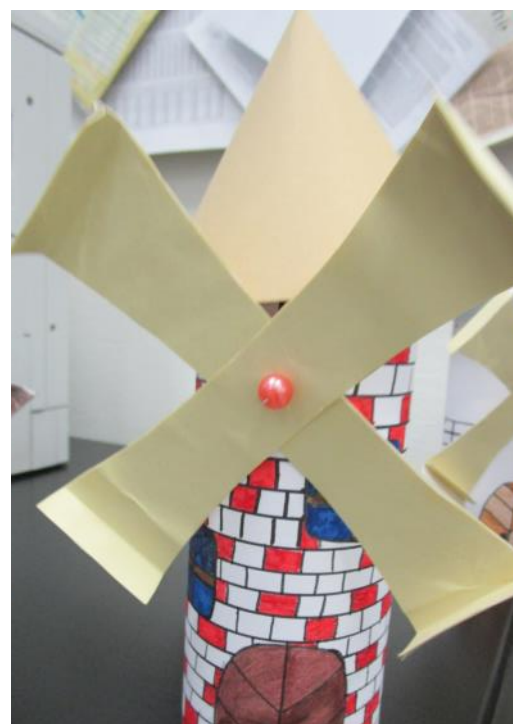

V hodině přírodovědy. Zjistily využití síly vody a hlavně síly větru.

Poté jsme mluvili o českých pohádkách, jako je například Nebojsa, O statečném kováři, kde mohly vidět budovy, u kterých byla použita větrná energie na mletí mouky a čerpání vody - větrné mlýny. Nyní jsou tyto stavby vidět v několika zemích pouze z tradičních důvodů. A tak se děti rozhodly vyrobit z papíru větrný mlýn v pracovních činnostech, protože viděly důležitost využití obnovitel-

ných zdrojů nyní i do budoucna pro přežití lidstva. Připravily papírový válec, kužel z papíru jako střechu a točící se vrtuli. Vše slepily dohromady a nakonec vyzkoušely vlastní větrné mlýny v praxi.

který šli odzkoušet na potok do blízkého lesa.

energie. Žáci z 8.A třídy pracovali na tomto úkolu a dokončili vše: návrh, vytvoření konkrétního prostředí, kartičky s otázkami a úkoly, figurky, kostku a pravidla hry. Bylo obtížné přivést celou hru, neboť byla příliš velká a ve formátu 3D. Jedna z dívek vytvořila zmenšenou kopii.

- Červené políčko – stojíš dvě kola
- Žluté políčko – úkoly, otázky
- Černé políčko na řece – svežeš se na druhý konec

Expo 2017 je název mezinárodní výstavy, která se koná v letošním roce v hlavním městě Kazachstanu Astaně. Tato výstava je zaměřena na téma „Energie budoucnosti“ a bude se zabývat snižováním emisí, alternativními zdroji energie, budoucností energie. Zapojí se více než 110 zemí světa včetně ČR. Žáci připravili logo této výstavy a plakát.

